Թե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 114 — 12/24 ԱՊՐԻԼ 1897 — 22 ԶԻԼՔԻԼՏԷ 1314 — ՇԱԲԱԹ

درعلیه‌ده غلطه‌ده (ماسیس) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ իցէ զրուցիւն պէտք է ուղղի Առ Խմբագրութիւն

ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳՐՈՑ

Կ. ՊՈԼԻՍ Գալաթիա, Համտի Բաշա խան Օսմ. նախկին Պանքայի փողոց, Թիւ 2

Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրկն. արժ.	75
» »	Վեցամսեայ	» »	40
Դուռաւորներու »	Տարեկան	» »	100
» »	Վեցամսեայ	» »	50
» »	Եռամսեայ	» »	25
Օտար երկրի »	Տարեկան	ֆրանք	[illegible]
Ռուսիոյ »	»	ռուբլի	10

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կընդունուի. 115
զրուշի փուլը 100 զրուշի հաշուով:

10 ՓԱՐԱ — **ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ** — **10 ՓԱՐԱ**

ՄԻՆՉԵՒ ՀԻՄԱՑ Ի՞ՆՉ ԸՐԻՆՔ

ՈՐԲԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Երուսաղէմէն մեզի հետեւեալը կը գրեն. «Այս տեղ հարիւրի մօտիկ հայ որբ մանուկներ բերուած են, ընդհանրապէս գերմանական հաստատութիւններու մէջ զետեղուած. ասոնց վիճակը շատ սրտայոյզ է. որ հայու որ հանդիպին և հայ ըլլալը հասկնան, կը մօտենան ու իրենց թշուառ վիճակէն կը դանգատին. մենք հայ ենք, կըսեն. ու մեզի հոգերէն չեն սովրեցներ. ինչ պիտի ընենք աբաբերէն ու գերմաներէն. իրենց անունդէն ալ շատ կը գանգատին. օրական երեք չորս ժամ սաստիկ կաշխատցնեն եղեր՝ հող ու քար կրել տալով։ Ասոնցմէ ինը հատը հիմա կը գտնուին Ս. Յակոբի մէջ (հայոց վանքը), բոլորն ալ ծնողք ունին որ կը բնակին Ալէքսանդրիոյ մէջ։ Այս ծնողք՝ գերմանացի միսիոնարներու փայլուն խօսքերէն հրապուրուած՝ իրենց զաւակներն անոնց յանձնած են։ Հիմա Թոքատցի կին մը որ անոնց մէջ երկու զաւակ ունէր, եկած առած է զանոնք, և անոնց հետ եօթը մանուկներ ալ, որոնց ծնողքը լրագրական հրատարակութիւններէ յուզուած... յանձնարարած էին նոյն կնոջը որ իրենց զաւակներն ալ գերմանական այդ խամրիչ հաստատութիւններէն ետ առնէ։ Ես տեսայ այդ պզտիկները, խօսեցայ հետերնին. բանէ մը ազատուածի պէս ուրախ էին։ Անոնցմէ մէկը որ հազիւ 10 տարեկան կար. միշտ կը կրկնէր. «մեր լեզուն իսկ մոռցնել տալ կուզէին»։ Վերջապէս շատ դէշ կը նկարագրէին գերմանական այդ կրթարանի վիճակը։ Երկու շաբաթ առաջ 40—50 մանուկներ Մարաշի կողմերէն բերուեցան։ Ասոնց համար կըսէին թէ զոյգ զոյգ կը պառկեցնեն և ննջարանը չունէր գիշերապահ հսկող։»

Այս տողեր գրողը ամէն կասկածէ վեր ու խիստ յարգելի անձնաւորութիւն մ'է. աւասիկ այդ տողերէն յետոյ իր խորհրդածութիւնը. «Ինչ պիտի ըլլայ այս դժբաղդներու ապագան։ Ենթադրենք որ քիչ մը չափազանցութիւն գտնուի այս մանուկներու խօսքերուն մէջ, սակայն այս ամէնատոյդ է որ այդ մանուկները այդպիսի օտար հաստատութեանց մէջ մնալով բոլորովին պիտի մոռնան իրենց մայրենի լեզուն, թոզուենք որ Մարաշի կողմէն եկածները ընդհանրապէս թրքախօս են։ Ասոնք հայ եկեղեցիի երես ալ չեն տեսներ։ Կը սովրին միայն արաբերէն ու գերմաներէն. կաղօթեն նոյն լեզուներով և պիտի մնան իրենց արաբախօս գերմանացիներ, Պաղեստինի և Արաբիոյ մէջ գերմանացի քարոզիչներ ըլլալու համար։ Թէեւ լրագիրներու մէջ գրուեցաւ, սակայն կ'արժէ կարծեմ այս մասին նորէն Պատրիարքարանի ուշադրութիւնը հրաւիրել»։

* * *

Գտնուեցան այնպիսիներ որ մեզի մեղադրեցին, երբ սկիզբները ձայն բարձրացուցինք կարգ մը շահագէտներէ, մանաւանդ գերմանացի շահագէտներէ զգուշացնելու համար։ Ասոնք կ'առարկէին թէ սխալ տեղեկութիւններու կամ սխալ ծանօթութիւններու վրայ յեցած՝ անիրաւ տեղ կը հարուածէք ուրիշները և կը պաղեցնէք զանոնք բարեգործական նպատակ մը իրագործելէ։ Բայց մինչեւ հիմա, որ բազմաթիւ ապացոյցներ եկան ուժգնալու մեր քննադատութեանց հիմերը, ա՛լ առանց վարանումի երկու տարբեր հաստատութիւններու արարքը կրնանք քննել. գերմանական կամ ուրիշ այդ օրինակ հաստատութեանց և Ազգային Պատրիարքարանի։

Կըսեն թէ բարեգործութիւնը պայմանի տակ չի կրնար դրուիլ. այո՛. բայց այն ատեն մենք ալ մեզի բարիք ընողներու բացարձակ անշահախնդրութեան ու ազնուութեանը վրայ վստահ լինելու ենք։ Կըսեն թէ Ազգ. Պատրիարքարանը ամէն գործի չի կրնար հասնիլ. բայց որբերու համար կազմուած Յանձնաժողովը ինչպէս կըմբռնէ իր պաշտօնը։ Կըսուի թէ թոյլ տալու է որ գերմանացիները կամ օտարները մարդ ընեն մեր որբերը. բայց կը մոռցուի թէ ոչ միայն մարդ այլ մանաւանդ իբրեւ ազգային անհատ պէտք է մեծնան այդ որբեր։ Անոնք որ Պատրիարքարանի մէջ, դպրոցաբար, որբերու նկատմամբ պարտականութիւններ ըստանձնած են, արդեօք գրամ հաւաքելէ ու որբերը տեղաւորելէ զատ ուրիշ պարտականութիւն մը չունին հանդէպ որբերուն։ Ու այն ատեն կրնա՞նք առաջարկել և որբերու անունով պահանջենք որ Պատրիարքարանը ուրիշ միջոց մը ստեղծէ, որով կրնայ տեղեկութիւններ ձեռք բերել բոլոր հայ որբերու անունով հաստատուած որբանոցներու վրայ, աշխարհի ո՛ր կողմ ալ գտնուին անոնք։ Տեսէ՛ք պարզ օրինակ մը։ Հոս Պէպէքի մէջ գերմանական որբանոց մը հաստատուած է ուր 55 հայ որբեր կը գտնուին և որոնց թիւը տիկին կոմսուհին, հաստատութեան տնօրէնուհին, կուզէ քիչ ատենէն 110 ի բարձրացնել։ Ենթադրենք որ Պատրիարքարանը հեռագրերի և ուղղ տեղեկութիւններ առնել այդ հաստատութեան վրայ, ենթադրենք որ իրեն հաղորդուած տեղեկութիւնները սաչափ ըլլան. «Պէպէքի որբանոցին մէջ որբերը լաւ կը նայուին նիւթապէս. լեզուն գերմաներէն է. հայերէն սովրելու համար մէկ հատիկ վարժուհի ունին. անփորձ ու դործին մէջ նոր օրիորդ մը. օրը հազիւ անոնցմէ իւրաքանչիւրը կէս կամ մէկ ժամ հայերէն խօսակցութիւն կը լսէ. ան ալ մինչեւ որ Գերմաներէնի վարժուհին, որովհետեւ մէջերնին մինչեւ 4 տարեկանը կայ։ Արդ, այդ Պէպէքցի որբերը հինգ տարի յետոյ — այդքան ժամանակի մէջ հայ ըլլալով իրենց մէկ վարժուհիին երեսը տեսած ըլլալու պայմանաւ—պիտի չը մոռնան իրենց մայրենի լեզուն։ Ու մենք որ կը բողոքենք մեր այն ծնողներուն դէմ որ իրենց զաւակները օտար վարժարաններ կը ղրկեն ուր տոհմային դաստիարակութիւն չկայ՝ ի՞նչ ընենք այս որբերուն որ ամէն կերպով օտար կը մեծնան, առանց ընտանիքի, առանց լեզուի։

Ի՞նչ, բնաւ կարելի չէ՞ բան մը ընել, այդ մարդասէր-որբասէրներուն հետ — ըլլան անոնք ճէնովացի Պորկիզէ իշխան մը, գերմանացի կոմսուհի մը կամ անգլիացի միսիոնար մը — կարելի չէ՞ բանակցութեան մը մտնել, անոնց հետ, կարելի եղած ամէն փափկանկատութիւնով, ամէն յարգանքով ու զգուշութեամբ, հայ լեզուի, կրօնի ու դաստիարակութեան մասին՝ անոնց հետ համաձայնութեան մը յանգելու համար (*)։

(*) Ս. Պատրիարք Հօր շրջաբերականը այս տեսակէտով՝ շատ օգտակար փորձ մ'է։

Գիտէ՞ք ինչ ահռելի բան պիտի ըլլայ եթէ մենք կամ մեր յաջորդները, ապագային օր մը չունենք վիճակագրելու այն որբերուն որ օտարներուն յանձնուեցան ու ա՛լ չվերադարձան մեր գիրկը։

Գ. Ա.

10 ՏԱՐԵԿԱՆ ՏՂԱՅԻ ՄԸ ՄՏԱԾՈՒՄԸ

Նիկոմիդիայէն 10 տարեկան տղայ մը մեզի կը գրէ հետեւեալ նամակը. Գիրն ալ շարադրութիւնն ալ իրն է և դաղափար մը կուտայ թէ պզտիկ Նիկոմիդիացին ինչպէս կը խորհի աղքատախնամի այն դրամին ու թաղականներուն վրայ, որոնց մասին խօսեցանք։ Իր տեսակին մէջ շատ շահեկան է պզտիկին մատնելու եղանակը։

... Խմբագիր էֆէնտի,

Ձեր 111 թիւ թերթին մէջ կարդացի խմբագրական մը տեղիս աղքատախնամին վրայ։

Ես որ տասը տարեկան եմ զգացի թէ ինչո՞ւ համար աղքատներու համար ժողուած դումար մը կը յատկացուի փողոցի մը շինութեան։ Ինչ յանցանք ունի տեղիս թաղական խորհուրդը երբ խնամակալութիւնը իր պաշտօնը չի ճանչնար ու երբ իրմէ դրամը կը պահանջուի ապուշի պէս կը հանէ ու թաղական Խորհրդին կը յանձնէ։ Յանցանքը որո՞ւնդ է. հիմակ Զատիկը եկաւ աղքատներուն ի՞նչ պիտի տանք. ես ժողովուրդ ըլլամ նէ ալ բարա կուտա՞մ։

Ձեր խմբագրականովը առնուած բարան դուն կը կարծես որ ե՞տ պիտի տան. հեղ մը խարճեցին, կերեւայ թէ խնամակալութիւնն ալ Թաղական Խորհրդին հետ նեղացած ըլլալուն համար ժամին դուռը չեն նստիր կոր. մեզը չէ՞ աղքատը։ Իշխան աղաներուն այս ծուռ ըրածնուն համար կը ցաւի՞ որ աղքատը պիտի տուժէ։

Հրատարակէ այս նամակը։

1897 Ապրիլ 8 — ՀՐԱՆՏ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ
Ի Նիկոմիա

ԱՏԱԲԱԶԱՐ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՄԸ ԿՐՆԱ՞ՆՔ ՀԱՍՏԱՏԵԼ

Ո՛և է ազգի մը կամ ժողովրդի մը յառաջդիմութեան ընթացքց գլխաւոր կեդրոնները նոյն ազգին կամ ժողովրդին կրթական հաստատութիւններն են, եթէ այս վերջինները չեն բաւական ժողովուրդը լուսաւորել եւ, ուստի գաւակներ նուիրել հանրութեան, շատ յետադէմ կը նկատուի այն հասարակութիւնը, որ՝ զբաղուած է բարձրագոյն վարժարաններ ունենալէ։

Ատաբազար չորս թաղ ունի ինչպէս ըսած էինք նախորդ յօդուածով մը, Ս. Հրեշտակապետ, Ս. Կարապետ, Ս. Լուսաւորիչ, Ս. Ստեփաննոս։ Զորս թաղին մէջ կը պահուին երկսեռ վարժարաններ, որոնց համար տարուէ տարի, հիմա սա վիճակին մէջ 1000 ոսկիի մօտ դումար մը կը ծախսենք։ Հաստատեցէք որ ըսածիս մէջ չափազանցութիւն չկայ. այո՛ 1000 ոսկիի մօտ դումար մը կը ծախսենք ամէն տարի. ամէն թաղ իր կարողութեան չափով պիտակ մը ունի և ամէն մէկը զատ զատ այն պիտակին համեմատ կը գործէ։ Այսօր Ս. Կարապետի երկսեռ վարժարանաց տարեկան ծախքն է կատարեալ 373 օսմ. ոսկի, Ս. Հրեշտակապետինը 400, Ս. Լուսաւորչինը 180, Ս. Ստեփաննոսինը առնուազն 60, այս ամէնը կընէ 1013 օսմ. ոսկի, թո՛ղ գնանայս և զմանկտիս. ահաւասիկ քաղաքին հայերուն գրպանէն ամեն տարի այս դրամը կելնէ. կերթայ, առանց չորս թաղերուն մէջ հաւասարապէս իրական արդիւնք մը թողելու...։ Ասոր տարակոյս չունինք այո՛ քանի քանի անգամներ հաշիւներ ըրած ու վերջ համոզուած եմ թէ մեր հիմակուան ծախսած դրամը եթէ ամէնն իրար բերելու ըլլանք շատ մեծ բարիքներ ձեռք կրնանք ձգել և մեր շորս թաղերուն համար ալ միանգամայն։

Բացատրեմ ըսածս. Ս. Ստեփաննոս թաղը հիմա առանձին եղած ատեն առնուազն 60 ոսկիի ծախքի մը դուռ բացած կրնայ ըլլալ աղկանց ու մանչաց դպրոցին համար, ամիսը 5 ոսկի կընէ դրեթէ «ձգէ որ ան ալ չիտակ չիտակ չկրնար վճարել» դնենք թէ Ս. Ստեփաննոս թաղը ամէն ամիս այդ դումարը շար նչար խարճէ, մի՛ վախնաք խարճէ իսկ նէ նորէն չի կըրնար միւս թաղերուն հաւասարիլ օգտակար ըլլալով իր զաւակներուն որոնք ամէնուս ալ զաւակներն են։ Արդ՝ այս հինգ ոսկիով հայերէնի դասատու մի պիտի բերէ տաճկաբան մի պիտի բերէ, գաղղիաբան մի պիտի բերէ. եթէ մինակ հայկաբան մը բերելու ձեռնարկէ առ նուազն 4—5 ոսկիով կը բերուի, և որովհետեւ չի կրնար Ս. Կարապետի կամ Ս. Հրեշտակապետի պէս բաւական խոշոր ծախքերու դուռ բանալ, պիտի ստիպուի ճիվը Էօրդոնին էլէօրէ երկնցնել։ Սով այն տղան որ Ս. Ստեփաննոս թաղէն է, դատապարտուած պիտի մնայ քիչ բան սովրիլ, գէշ սովրիլ կամ բնաւ չսովրիլ։ որովհետեւ թաղը առանձին եղած ատեն առաջնակարգ ուսուցիչներ բերելու կարողութիւնը չունի և չի կրնար ունենալ։ Ինչ որ ըսի Ս. Ստեփաննոսի համար կրսեմ նաև Ս. Լուսաւորչի համար ալ. և կը կարծէ՞ք թէ այս երկու թաղերէն մնացած Ս. Կարապետն և Ս. Հրեշտակապետն իրենց զաւակներնուն կրնան կատարեալ ուսումը ու գիտութիւն ընծայել։ Ոչ բնաւ։ Այս անհաւասարութեանց առջեւն առնելու համար մենք մեր կարողութենէն վեր բան չպահանջենք, միակ վարժարան մը ունենանք կեդրոնին մէջ հերիք է հիմակուանէն ալ ածան ծախքով և թէ աւելի չահաւոր կըլլայ մանաւանդ բարձրութեան տեսակէտով։

Եթէ մենք հիմակուան ծախսած տարեկան 1013 ոսկիին ուժը ամփոփենք ու միակ վարժարանի մը հաստատութեան յատկացնենք այս դումարէն մաս մը ալ կաւելցնայ, ձգենք աւելցնալը, ան ալ արդի տնտեսական տագնապէն կրած վնասնուս հաշուենք, վերջապէս սա միակ վարժարանը խիստ մեծ չահ մը կը ցուցնէ մեզի, թէ նիւթական, թէ բարոյական, և թէ հոգեկան։ Ահաւասիկ ածան ճամբան Ատաբազարցիներուս ունենալու համար բարձր վարժարան մը։ Վարժարանին բարեփոխութիւն մը, և ահա կունենանք մեզի հարկաւոր չէնքը։

Ատաբազարցին դեռ առաջին անգամն չէ որ պիտի յսէ այս կարեւոր բացատրութիւններն, երբեմն եկած են ազատամիտ ու լուսաւորեալ երիտասարդներ որոնք՝ հրապարակաւ խօսած են քանի քանի անգամներ, սակայն ի զո՛ւր։ Ժողովուրդը թէեւ հակցաւ թէ որչափ օգտակար կըրնայ ըլլալ իրեն միակ վարժարանի մը հաստատութիւնը բայց ցաւալի է ըսել որ խաբանուեցան. գիտէ՞ք ով խափանեց ժողովրդին ձայնը,—մեր խոշոր աղաները—ինչո՞ւ—վասն զի այն անձինք որոնք՝ ճառեցին այս նիւթին վրայ միշտ իրենց ատելի երիտասարդներէն էին, և արդէն ամէն գործ որ իրենց ատելիներուն կողմէն ձեռնարկուէին, ըլլար օգտակար, ըլլար մանաւանդ անմիջապէս ջնջելու կաշխատէին, ահա կործանարար դիրք մը դրած են մեր աղաները, կարծես ուզղակի իրենց նուաստութիւն կը համարին դուրսէն խընդիր մը լուծելը կամ ո՛և է առաջարկ մը ընդունելը, հանրութեան շահերուն կը մնասին, անձնական կիրքերը յագեցնելու փափաքով։

Արդ՝ իմ խնկելի հայրենակիցներս, սրտի տխուր դգացմանց՝ խորին հառաչներով կը խօսիմ և ձեր ուշադրութիւնը այս խնդրոյն դարձնելիդ կը խնդրեմ։ Թնե՛ք, դատե՛ք, փորձե՛ք և եթէ դո՛ք ալ խօսուածին պէս լաւ կը գտնէք միակ բարձրագոյն վարժարանի մը հաստատիլը, դիմենք մեր Ս. Առաջնորդին, ազատենք այն ամէն անձանց որոնք ձեռներէց կրնան ըլլալ սոյն վարժարանի բացման գործին, որպէս զի ձեռք ձեռքի տալով ամփոփենք մեր ուժերը և սիրով ու միութեամբ վարենք այս կարեւոր գործի ձեռնարկութեան, կեդրոնացնենք մեր մտաւոր մշակութեանց վառարանին վրայ, մեր ուժն ու ջանքը։

Ա.

Ատաբազար, 9 ապրիլ 1897

ՓՈ՛Խ ՏԱՆՔ ԱՍՏՈՒԾՈՑ

Ջանացէք աղքատ չըլլալ, և եթէ հակառակ ձեր ջանքերուն չքաւորութիւնը պատէ զձեզ, ինչ որ շատ հաւանական չի թուիր աշխատասէր մէկու համար, գոնէ ամէն ճիգ թափեցէք ձեր առողջութեան հոկելու և չը հիւանդանալու։ Որովհետեւ ընտանիքի մը մէջ ուր հիւանդութիւնն ու աղքատութիւնը միանան, հա՞րկ է ըսել թէ վարկենարար կը վանին անկից կեանքի ամէն հրապոյրները։ Մանաւանդ Պոլսոյ նման ընդարձակ մայրաքաղաքներու մէջ, ուր փայտի, ջուրի, բնակարանի նման ապրելու անհրաժեշտ պէտքերն իսկ դրամով միայն կրնան հայթայթուիլ։ Տեսարանը սոսկալի է, մանաւանդ այնպիսի հիւանդներու տարը, ուր ընտանեաց պետը պատուաւոր ձորձերու տակ ընկճած, մէկ կողմէն ցաւերու դէմ մաքառած ատեն միւս կողմէն ալ սիրտը կը մաշեցնէ թէ ի՞նչպէս պիտի ապրի իր դժբաղդ ընտանիքը, ուսկի՞ց պիտի վճարեն տան վարձքը, ո՞ւր տեղէն պիտի գտնեն աւուր հացը և թէ վերջապէս ի՞նչ միջոցներով պիտի դիմադրեն այս հիւանդութեան ու չքաւորութեան միացած հարուածներուն։

Եւ այս աղքատներուն մեծագոյն մասը տանկներ են, այսինքն այնպիսի ընտանիքներ, որոնք երբեմն ճոխ էին, ու այսօր չքաւոր են, անցեալին մէջ ողորմութիւն կուտային, ու հիմայ հասարակաց գթութեան կը կարօտին և ո՞վ կրնայ պարծիլ որ իր հարստութիւնը, ճոխութիւնը, փարթամութիւնը տեւական պիտի ըլլայ։ Մայրաքաղաքիս Աղքատախնամ հաստատութիւններու արձանագրութիւնները աւելի ղրական փաստերով կը հաստատեն կեանքի այս յարափոփոխ գրութիւնը, և մասնաւորաբար Մայր եկեղեցւոյ Աղքատախնամը—որ յատուկ բժիշկներով, դեղարաններով և մանաւոր պաշտօնեաներով Գում-գաբուի, Կէտիկ-փաշայի, Եէնի-գաբուի և Գում-գաբուի դրսի աղքատ ու անկար հիւանդները կը խնամէ—վաւերական արձանագրութիւններով կը հաստատէ որ, մեր դիւրակեցիկ կարծած ընտանիքներէն բաւական թուով տուներ, որ երբեմն իրենց նպաստներով մեծ զօրավիգ մ'էին Աղքատախնամին, դժբաղդաբար անկէ օգնութիւն սպասելու վիճակին մէջ են այսօր, և հետեւաբար Ընկերութեան հիւանդներուն թիւը, 30—40 ը չէր անցներ, մինչեւ 100 բարձրացած է. այս հաշուէն դուրս են անշուշտ այն ճշմարիտ դժբաղդները, որոնք դեռ մաքուր կը հաքուին, դիրքի տէր կը կարծուին և սիրը՝ ներս ճերմակը դուրս կ'ապրին։

Այսպիսի պարագաներու մէջ երբ դժբաղդութիւնը մեծ է, բնական է որ դարմանն ալ այս համեմատութիւնով ըլլայ, և բաւին բուն նշանակութիւնովը մեծանձն աղքատասէրները, որոնք սրտի կատարեալ ազնուութիւնով, ամէն տեսակ գոհոզութեան, աշխատութեան և մինչեւ իսկ խել մը տգէտներու կողմէ մատուցուած թուքումուրին իսկ յանձնառու ըլլալով, առապեալներու նպաստ մը հասցնելու մարդասիրական զգացումով մեզի կը դիմեն. պէտք չէ որ ձեռնունայն ետ դառնան, և

կամ գլխուցաւէ մը ժամ առաջ ազատելու ձեւով վճարուած քանի մը մը դրուշի չնչին գումարով վտահար մեկնին մեր քովէն։

Ենթադրենք որ մեզմէ իւրաքանչիւրը մէյմէկ Աղքատախնամ ընկերութեան գործադիր անդամներ ենք. ի՞նչ պիտի ընէինք երբ տեսնէինք որ մեր աչքերուն առջեւ հիւանդները կը տառապէին, բժշկի մը ոտփսանքը կը խնդրէին, դեղ, միս, կաթ անուանդ կը պահանջէին։ Իրենց բաղդին պիտի թողէինք այդ դժբաղդները որ չարաչար տանջուելով մեռնէի՞ն. անոր համար միայն որ ստակ չկար. հասոյթ չունէինք։ Չե՛, չեմ յուսար որ մեր մէջ այսչափ անտարբեր անձինք գտնուին, այլ՝ով որ ալ ըլլար պիտի ջանար բան մը ընել. նպաստի միջոց մը ստեղծել, վերջապէս խել մը Թանկագին կեանքերը քանի մը դրուշի չզոհել և Պ. Պ. Աղքատախնամներն ալ որ ալ ամէն կիրակի իրենց գանձանակներով մեր նարտը կամ թղթախաղը կընդմիջեն և որոնք մասնաւորաբար Զատկական տօնին առթիւ ալ մեր տուները պիտի այցելեն, ուրիշ նպատակով չէ, եթէ ոչ մի միայն անոր համար, որ ապրելու, զաւակներ ինամելու և մարդկութեան օգտակար ըլլալու կոչուած չատ մը հիւանդներ, իրենց կիանքը վրայ չտան. աղքատութեան պատճառով բժիշկ, անուանդ և ուրիշ խնամքներէ զրկուելով։

Ա՛ն բանէ մեր քակները. որովհետև «Այն որ աղքատին կողորմի, Աստուծոյ փոխ կուտայ», և գիտենք որ Աստուած իր կնքած փոխառութիւնները հարիւրապատիկ և հազարապատիկ շահով կը վճարէ։

ՔԱՍԻՄ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Մակեդոնիա

Վիեննայի կէս պաշտօնական Քոռէսբանդանտ Բիւրոյէ կըսէ թէ ստոյգ է որ յունական հրոսակներուն արշաւանքին ատենն և ետքը՝ մակեդոնական սահմանագլխին յոյն ժողովուրդը կատարելապէս հանդարտ մնացած է։ Նոյն իսկ այդ կողմերուն յոյները անմիջապէս օսմանեան իշխանութեանց յանձնած են իրենց մէջ բռնուած յայտարարութիւնները։ Համոզում կայ թէ Մակեդոնիոյ Ցունաց բռնած այս դիրքը շատ պիտի նպաստէ հրոսակներու պարտութեան։ Մեր առած տեղեկութիւնները, կըսէ, կաւելցնեն թէ անդորրութիւնը միշտ տիրած է ոչ միայն սահմանագլխի գաւառներուն այլ բովանդակ Մակեդոնիոյ մէջ, թէև ազգային ընկերութեան բազմաթիւ գործակալները ջանացած են խռովութիւններ յարուցանել հոն։ Մանաւանդ Կուսակալութեան մէջ ութ գործակալներ թուրք իշխանութեանց ձեռքն ինկան։

Բարիայի կռիւը

Թշնամութեանց սկսելու պահուն պատահած կռիւներուն ամենէն սոսկալին եղած է Բարիայի կռիւը։ Բարիա կը գտնուի ա՛յն ճամբուն վրայ՝ որ Նէզէրոսէն մեկնելով կերթայ դէպ ի հիւսիս, արեւմտեան կողմը թողլով Անալիպսիսի շրթան յետոյ կելթայ կը յանգի Տավիայի հովտին մէջ, ուրկից դիւրին է Ալասոնիան հասնիլ կողմէն գարնելու։ Անալիպսիսի գառիթափներուն վրայ ապրիլ 17 կէս գիշերին քանի մը անգամներ կռիւներ մղուեցան։

Մորնինգ Բոսթի և Ռիւթերի գործակալութեան տուած լրոց համեմատ յոյն զօրքերը՝ որոնց կօժանդակէր Սիկիլիացի կամաւորաց հրոսակ մը՝ ետ մղուեցան չորս օսմանեան վաշտերէ, որոնց կարգապահութիւնը աքանչելի էր։ Զինուորական գործողութիւնները կը վարէր 6 րդ զօրաբանակի վերին հրամանատար Համտի փաշա որ այդ միջոցին լուր առաւ ընդհանուր հրամանատար Էսհէմ փաշայէն թէ այս վերջինը այսօր կռուիլ պիտի սկսի։ Օսմանեան զինուորք մեծ խնդութիւն զգացին։ Համտի փաշա Բարիայի ճակատամարտին միջոցին իմացաւ թէ Ցոյները Սէլանիկի ծովածոցին արեւմտեան եզերքը Լէթոքորիի նաւահանգիստն ելած էին, և թէ կը քալէին Ալասոնիայի հարաւ-արեւմտեան ուղղութեամբ Ոլիմպոսի նեղ անցքերէն։ Բայց այս լուրը չհաստատուեցաւ։ Ոլիմպոսի գաւառին մէջ միւս մեծ ճակատամարտը մղուեցաւ Ոլիմպոսի արեւմտեան գառիթափին վրայ Մէլոնայի կիրճին վրայ, Ալասոնիայի և Թրանոլոյի մէջտեղ։ Ցոյները կիրճէն անցնիլ փորձելով կուգէին հովտին մէջ տարածուիլ. բայց Թուրք զինուորները Խայրի փաշային հրամանատարութեան տակ սուիններու ծայրերով ետ մղեցին զանոնք. Խայրի փաշա Զայ Հիսարի անցքին տիրացաւ, մինչդեռ Էօմէր Վահատ փաշա Բառնա լեռան վրայ կը հաստատուէր։

Ճակատամարտը ահագին էր. 20,000 հոգի կը մասնակցէին. թուրք հրետանին՝ որուն կը հրամայէր Բիդա փաշա, հրաշք կը գործէր, և կանոնաւոր զօրքերը յարձակմամբ առին ամրոց մը, ուր Ցոյները ամրացած էին։

Սէրպիոյ և Պուլկարիոյ դէրը

Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ կըսէ թէ Սերպիոյ սպառազինութեանց մասին եղած զրոյցները սուտ են։ Կառավարութիւնը հանդարտօրէն կը հետեւի դէպքերուն և երբէք չպիտի վրդովէ Եւրոպայի խաղաղասիրական դիտաւորութիւնները։ Պուլկարիոյ հետ բարեկամական յարաբերութիւնները այս նպատակին կը ծառայեն միայն։ Թագաւորին Զէթինեէ ըրած ճամբորդութիւնը քաղաքավարական գործ մ'է։ Թագաւորը Պէլկրատ գալէ վերջ Վիէննա պիտի երթայ, այդ քաղաքին քաղաքական շրջանակներուն հետ համաձայնելու համար։

Քոռէսբոնդանս Բիւրէոյ կիմանայ թէ Պուլկար կառավարութիւնը յայտնի հաւատիքներ տուաւ իր չեզոքութեան համար։ Ուրիշ լուրի մը նայելով՝ Պուլկարիա նոր Պէրթներ կը խնդրէ Սէլանիկ նահանգին թեներուն համար, կըսէ Մոնիթիօր։

Կրէտէ

Երեք հարիւր ապստամբք Ապրիլ 18ին Սուտայի վրայ քալեցին։ Կիւզէք տուստրիացի գնդապետը պահնորդաց երկու գունդեր զրկեց անոնց դէմ, որ ճերմակ դրօշներ ունէին։ Զութաս տասնապետ՝ աւստրիական գունդէն՝ վիրաւորուեցաւ։

Յունաստան

Օլկա թագուհւոյն նախագահութեան տակ Աթենայի տիկնանց մասնախումբ մը 300 անկողիններոց հիւանդանոց մը հաստատեց չոգենաւի մը մէջ։ Մախքերու մեծ մասը պիտի ընէ Տիկին Շլիման։ Ընտրուած չոգենաւն է Թէսալիէ։ — Ազգային դրամատունը կառավարութեան տրամադրութեան ներքեւ 8միլիոն տրախմի դրամ կը յուսացուի թէ խնդրուած քսան միլիոնը ընդհանուր պիտի վճարուի։ — Աթէնքի անգլիական ներկայացուցիչ Մ. Էկրրթնի կինը Ս. Բէդրսպուրկ մեկնեցաւ։ Տիկին Էկրրթն Ռուս է, հանդուցեալ Լոպանոֆ իշխանին ազգականը։ — Երեքշաբթի օր ազգային դրամատան վարիչները ռավարութեան հետ ստորագրեցին չորս միլիոն տրախմի փոխառութիւն մը։ — Կառավարութիւնը մեծ պետութեանց ներկայացուցիչներուն ծանուցագիր մը յանձնեց, ըսելով թէ իր ծովային և ցամաքային զօրաց հրամանատարներուն պատուիրած է ուշի ուշով պահպանել 1856 ապրիլ 16 ի Բարիզի Համաժողովին յայտարարութիւնը, չեզոք պետութեանց միջազգային իրաւանց վերաբերեալ։

—Երկու կասկածելի անձեր Լարիսայէն Աթէնք բերուեցան։—Ռուսիկաններու գունդը՝ որ 3000 հոգի կը բազկանայ, սահմանագլխի զրկուեցաւ։ Կառավարութիւնը ազգային պահպան զօրքեր պիտի կազմակերպէ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԲԱՐԻԶ, 22 Ապրիլ. — Բարիզի Ցունաստանի ներկայացուցիչը Աթէնքէն հեռագիր մը ստացաւ, ուրկէց կը հասկցուի թէ ոչ է Թուրք Ցունաստանէն չպիտի արտաքսուի; եթէ իր ընթացքը տրտունջի պատճառ չտայ։

— Թայմզ կըսէ թէ Հելլէնք ուժով պատնիշաւորուած են Լարիսայի դաշտին մէջ։ Տէյլի Քրոնիքլ կը ծանուցանէ թէ Պետութիւնք պիտի միջամտեն, երբ կայսերական զօրքերը գրաւեն Լարիսան։ Նէ՝ Եօրք Հէրալտ Լարիսայի առումը կը ծանուցանէ։

— Ս. Բէդրսպուրկէն կը հեռագրուի թէ Մ. Մուրավիէվի մէկ ծանուցագիրը Պետութեանց կառաջարկէ ամենախիստ չեզոքութիւն պահել հանդէպ կռուողներուն։ Մինչեւ որ պատերազմող ժողովուրդց մին իր միջամտութիւնը չխնդրէ, Եւրոպա չպիտի միջամտէ։ Եւ այն ատեն այս իրաւարարական միջնորդութիւնը ի գործ պիտի դրուի, ոչ թէ յանուն մասնաւոր պետութեան մը, այլ յանուն վեց պետութեանց միանգամայն կռիւը դադրեցնելու համար։ Այս ծանուցագիրը համաձայն է պատերազմի սկիզբէն ի վեր Ֆրանսական կառավարութեան ըրած յայտարարութեանց։ Բոլոր միւս եւրոպական դահլիճներուն տրամադրութիւնն ալ այս է։

— Աժանս Հավաս կըսէ. Պետութիւնք հաւանեցան Մուրավիէվ կոմսին շրջաբերականին, որ կը պահանջէ հաստատուն պահել Կրետէի մասին եղած որոշումները, և սակ չտայ նեցուցել նախայարձակ ելողին։

— Հանրապետութեան նախագահը իր ճամբորդութիւնը կը շարունակէ առանց միջադէպի։ Երէկ Նանթ էր, ուր խանդավառ ընդունելութիւն եղաւ։ Այսօր Ս. Նազէռ է։ Ցրագրէն բան մը փոխուած չէ։ Նախագահը տեղեակ կրլլայ ժամէ ժամ պատերազմի թատրէն եկած լուրերուն։ Բարիզի օրթերթերը այս տեղեկութիւնները ներքին քաղաքականութենէն գերազանց կը նկատեն։ Նախագահական ճամբորդութիւնը երկրորդ տեղ մը կը գրաւէ հանրութեան ուշադրութեան մէջ։

ՀՌՈՄ —Ահագին բազմութիւն մը մեծ խանդավառ զոյգեր ըրաւ պալատին առջեւ, Ումպերթօ թագաւոր պատչգամն ելնելով շնորհակալ եղաւ ամբոխին։

ՎԻԵՆՆԱ.— Վիլհէլմ կայսր երեկոյին Տրէզդէ մեկնեցաւ Ֆրանսուա-Ժոզէֆ կայսեր մտերմական հրաժեշտ տալէ վերջ։

ՊԵԼԿՐԱՏ. — Սերպիոյ սպառազինութեան մասին ելած զրոյցները կը հերքուին բարձր շրջանակներուն մէջ։

ՄԱՆԱՍԹԸՐ։—Եանիայէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Բրէվէզայի պահնորդները միշտ կը դիմանան։ Հելլէնք՝ որ երկրորդ անգամ բլլալով փորձած էին ցամաքէն յարձակիլ, ետ մղուեցան։ Արթայի դիմաց Բանոքուլոյի հարաւակողմը գրտնուած երկու թուրք մարտկոցներ ռմբակոծեցին Արթան։ Ճիշդ չէ թէ հելլէն նաւատորմը կործանած կամ նոյն իսկ ռմբակոծած բլլայ Բարգան։

ԱԼԱՍՈՆԻԱ.—Օսմ. զինուորք արեւելեան կողմէն Հելլենաց դիրքերուն ետեւէն դարձան և ստիպեցին Հելլէնները Նէզէրոսը թողուլ և Ռափսանիի վրայ դառնալ։ Յաղթականք կը պատրաստուին այն դիրքին վրայ յարձակիլ։

—Կէդրոնին մէջ ծանր կռիւներ չկան։ Օսմանեան զօրքերը յաջորդաբար գրաւեցին ոսկմանագլխին ռազմագիտական կէտերը։ Երկու կէտերէ միանգամայն, Մալաքասիէն (արեւմուտք) և Քուռնուկլիանիէն (արեւելք) առաջ կերթան։ Երկու գունդերը իրարու պիտի միանան Քալավաքայի մէջ։ Թուրք բանակը միշտ առաջ կերթայ։ Բայց խոհեմութիւնը կարգիլ բոլորովին դաշտն իջնել, երբ դեռ հելլէնք չեն թողած Լարիսայի ճամբով շրջապատող բլուրները Արեւելքէն և Արեւմուտքէն։ Մարաթոնի էսհէմ փաշա այս իմաստով բացորոշ հրաններ տրուած է։ Եթէ ոչ, կրնար Լարիսայի պարապոց տակ հանիլ Թրռնավոյի առումէն անմիջապէս ետքը, որ տեղի ունեցաւ Ապրիլ 20ին երեքշաբթի, վասն զի երկու քաղաքներու մէջ երկու ժամուան ձիու ճամբայ կայ միայն։ Բայց կրնար ըլլալ որ օսմանեան բանակին կողին վրայ կամ ետեւը յարձակում ըլլար։ Այս կարելի վտանգներէն խոյս տալու համար է որ օսմանեան ընդհանուր հրամանատարը այս ռազմագիտութիւնն ընդունած է։

Ապրիլ 20 թուով կը հեռագրուի Ռիւթերի գործակալութեան թէ օսմանեան զօրքերը արագօրէն կը յառաջանան Բլրաբնէի վրայ Թրռնավոյի առջեւէն։ Թրռնավոյի բարձանց վրայ գտնուած չատ մը հելլենական դիրքերու տիրեցին։

—Հելլէնք կը պաշտպանեն թնդանոթներով Լարիսայի ճամբուն վրայ Մաթի նրբանցքը։ Թրռնավոյի բնակիչները թողուցին քաղաքը։

—Միլոնայի նրբանցքին մէջ սաստիկ կիւ մ'եղաւ։ Թուրքերը նորէն գրաւեցին Միլոնայի մատ քանի մը կէտեր (ուր տեղի ունեցան առաջին ընդհարումները սահմանագլխին վրայ, Ալասոնիայէն Թրռնավատանող ճամբան և քանի մը փարսախ արեւելեան կողմը կատաման լեռան մօտ)։

—Թայմզ Աթէնքէ կիմանայ թէ Լարիսայէն օգնական զօրքեր կը խնդրուին, որոնք իսկոյն զրկուեցան։ Աթէնքի պահնորդներն՝ որ 2500 հոգիէ կը բաղկանային երէկ Վոլո մեկնեցան։

Մորնինգ Բոսթ կիմայնէ թէ Թուրքերուն առաջխաղացութիւնը ապրիլ 20ի առաւօտուն սկսաւ։ Թրռնավա կէս օրին գրաւուեցաւ Թնդանօթաձիգներու կռիւէ մը վերջ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրն Սբ. Զատկի երկրորդ օրը ժամ Շին պիտի ընդունի Պատրիարքարանի մէջ ազգային եկեղեցական և պաշտօնական մարմնոց և ազգայնոց շնորհաւորական այցելութիւնները։

Պատ. Փոխանորդ Դեր. Դաբրիէլ Ծ. վ. Ճէվահիրճեան յառաջիկայ երկուշաբթի շնորհաւորական այցելութիւն պիտի տայ Ցունաց Պատրիարքին և Պուլկարաց Դեր. Էկզարքին։

Ս. պատրիարք Հայրն Աւագ Հինգշաբթի օր Մայր Եկեղեցի իջնելով՝ ներկայ գտնուեցաւ ցերեկուան Պատարագին և իրիկուան Ոտնլուայի արարողութիւնը կատարեց։

Դիշերուան ժամերգութեան միջոցին ազգու քարոզ մը խօսեցաւ։

Ամերիկայի Օր. Սիմընս, որ վերջերս իւր կարօտելոց բաշխած նպաստներով ծանօթ է մեր ընթերցողաց, հինգշաբթի օր Պատրիարքարան երթալով՝ Ս. Պատրիարք Հօր հետ տեսակցեցաւ և յետոյ Ոտնլուայի արարողութեան ներկայ գտնուեցաւ։

Պատրիարքարանը գաւառներու կարօտեալ ընտանեաց բաշխուելու համար մաս մը ստակ զրկեց մի քանի առաջնորդարանաց։

Իւսկիւտար Իճատիէէն մեզ կիմացնեն թէ Ս. Կարապետ Թաղի Թաղ. Խորհուրդը դժուարութիւններ կը յարուցանէ ի նպաստ Իճատիէի ազգային վարժարանին եկեղեցւոյ մէջ պնակի շրջագայութեան դէմ։ Այս առթիւ վարժարանի Տեսչին և Թաղականի մը մէջտեղ անախորժ բանակռիւ մը տեղի ունեցեր է հինգշաբթի օր։ Բայց մեր լուծին նայելով, Իճատիէի վարժարանին աշակերտներն են որ երգեցողութիւն կընեն Ս. Կարապետ եկեղեցւոյն մէջ, և հինգ տարիէ ի վեր հաստատուած սովորութիւն մ'է եղեր նոյն վարժարանի ազգատիկ աշակերտաց ի նպաստ ողորմանօթ շրջագայեցնել եկեղեցւոյն մէջ։

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՍԻՍ»ի (25)

ԱԼԻՍԻ ՍԻՐԱՀԱՐԸ

ԿԶԱՎԻԷ ՏԸ ՄՈՆԹԷԲԷՆ

Բայց աշխարհն ասանկ է. միշտ ասանկ. ամէն բանի համար ասանկ է...

Ջանա քսակահատէն յափշտակել քսակը՝ զոր քիչ մ'առաջ դրացիին դրպանէն վերցուց, քեզ գող կը կոչէ, և այս մակդիրը քեզի շնորհելով՝ բարեմիտ կը կարծէ ինքզինքը։ Ցաւիտենապէս յարդը և գերանը...

Մինչդեռ Պլանշ ի զուր կը ջանար իր ջիղերը հանդարտեցնել, և եթէ ոչ ամաչել, գոնէ իր զայրոյթը զսպել, հետաքրքրաշարժ և անակնկալ տեսարան մը տեղի կունենար երկրորդ յարկը օրիորդ Մաքդիմոմի բնակարանին մէջ։

—Արդարեւ, պարոն, ըսաւ ժպտելով սիրուն Ֆրանսուհին, մինչդեռ անամօթաբար ներա ձեռքը կը համբուրէր Կրէկորին, արդարեւ չեմ գիտեր թէ ինչո՞ւ ձեզ այս իրիկուն կընդունիմ, և ամբողջ օրը միտքս դրած էի չընդունիլ ձեզ։

—Չիա կընդունիք, օրիորդ, յարեց Վալաքը, վասն զի անիրաւ չէք և չէք ուզեր ակամայ յանցանքի մը համար պատժել զիս։

Շատ աղէկ գիտէք որ երբ մէկը տարփատենչութեան վիրաւորիչ ոճիր մը գործէ, որով երէկ, ի մեծ ցաւ սրտիս, յանցապարտ գտնուեցայ, արդահատելի է աւելի քան պարսաւելի... Մինթէ ո՞վ կրնայ օր մ'իսկ ուշացնել յուսացուած երջանկութիւնը։

—Ուրեմն, եթէ ըսածիդ նայիմ, չգալու համար պատճառներ ունէիք։

—կամքէս աւելի զօրաւոր։ Ա՛հ, իրաւ, ամէն բան ըրի ազատ ըլլալու համար, չկրցայ։ Դիտցէք ինձի։

—Հաւանական է որ սուտ կը խօսիք... Երիկմարդիկ գրեթէ միշտ սուտ կը խօսին... բայց վերջապէս կը հաւանիմ հաւատալ խօսքիդ, և այնքան բարեսիրտ եմ, սիրելի պարոն, որ հակառակ կամքիս կը ներեմ քեզի։

Այդ աստիճան վեհանձն ներում մը եւրախտագիտութեան արժանի էր։ Կրէկորի յայտնեց զայն իր շուրթները հանդչեցնելով օրիորդ Մաքդիմոմի ճակտին վրայ։

Այս նրբանուրբ գգացամոլութիւնը հազիւ կսկսէր, երբ յանկարծ դուռը բացուեցաւ և...

Եւ զմրխտաղարդ Պարիկը սեմին վրայ երեւցաւ, պռստած յօնքերով, կայծակնաշող աչքերով, այտերուն ինձորիկները կրակ ու բոց եղած։

Օրիորդ Մաքդիմոմ ամենէն սիրուն պըզտիկ ճիչն արձակեց և տարփատենչօրէն ապաստանեցաւ Կրէկորիի բազուկներուն մէջ։

Նորեկը բզիկ բզիկ ընաւ. ժանեկաւոր թաշկինակը՝ որուն վրայ կը կարկամէին իր ձեռնոցաւոր փոքրիկ ձեռքերը։

—Ա՜հ, անիծեա՜լ, ապահով էի, ըսաւ այնպիսի ծաղրանքով մը, որուն վրայ կրնար նախանձիլ փոթրէկ Ֆո-ռիին Մէֆիսթօն։ Աղէկ խա՛ղ, պարոն Անգլիացի. յարգանքներս, սիրելի բարեկամուհիս։

—Օրիորդ... սկսաւ Վալաքը։

Զմրխտազարդ պարիկը չարունակել չտրուաւ անոր։

—Ո՞վ է որ քեզի կը խօսի, ըսաւ ոտքը գետինը զարնելով։ Ջանա լռել, ոչինչ մարդ... քեզ չեմ ճանչնար։

Օրիորդ Մաքդիմոմ յարմար դատեց միջամտել, և այս բառերով սկսաւ.

—Է՛ ուրեմն, զի՞ս ալ, սիրելիս, լռութեան կոտիպես։ Ներելի՞ է ինձի հարցնել թէ ի՞նչ օգուտ կայ ձեր անակնկալ այցելութենէն... ի՞նչ եկար փնտռել տանս մէջ։

—Եկայ պարոնը առնելու, յարեց զմրխտազարդ Պարիկը, Կրէկորիի ուսին վրայ դնելով իր ձեռքը բռունցքի մը ուժգնութեամբ։ Բայց ոչ թէ չատ հոգս եմ ըրած, Աստուած իմ... Ա՜հ, ես աւելի բանի տեղ դրած չեմ զինքը, այդ կանկարի սրտով տարփատենչը... բայց չեմ ներեր որ խաբէ զիս... դուն ասիկա ձեռքս գողցար... Եւ դարձուր ինձի ասիկա... Ա՛լ չեմ ուզեր, ո՛չ, ո՛չ, ո՛չ... բայց դուն ալ չպիտի պահես զինքը, ո՛հ, ո՛չ։

—Ի՞նչ երգ կերգես, սիրելիս, յարեց օրիորդ Մաքդիմոմ սքանչելի պաղարիւնութեամբ։ Կենթադրեմ թէ յիմար ես... պարոնը կը պահանջես; պատճառը։ Իրաւունք ունի՞ս։

—Ունիմ...

—Եւ ո՞ր չափ ատենէ ի վեր։

—Երէկուընէ ի վեր... իրիկուան ժամը տասնին...

—Ա՜հ, սրիկայ, պոռաց իր կարգին կատակերգուհին, խօսքը Կրէկորիին ուղղելով։ Այդ էր ուրեմն լուրդ պատճառը՝ այդ էր ուրեմն կարեւոր գործը. ասո՞ր համար պէտք էր ցաւիլ իր վրայ։ Բայց իրա՛ւ, անհաւատալի է այդ։

Խաչաձեւ ընաւ թեւը իր կուրծքին վրայ թատերական շարժումով մը, և շարունակեց ոգեւորութեամբ.

—Ա՜հ, բայց ժոգոնտն է այս պարոնը. չէկն ալ թուին ալ պէտք է իրեն։ Շնորհակալութի՛ւն, միլորտ, և բարի ճանապարհ։ Քեզ տիկինին կը դարձնեմ, որուն իրաւունքները անժխտելի են. և դուն, սիրելիս, այս գոհարը դուն ա՛ռ, տա՛ր... Ա՜հ, աղուոր բախտ մը ունիս։

Զմրխտազարդ պարիկը ծառացաւ այս արհամարհանքին տակ։

—Ի՞նչ է այս, յարեց, մինթէ, սիրելիս, ես քու թոյլտուութեան պէտք ունի՞մ ինձի վերաբերածը առնելու համար։

—Քեզի՞, ո՛չ, այդքան առաջ մ'երթար, ըսաւ օրիորդ Մաքդիմոմ, յանկարծ զայրանալով իր ախոյեանին յաւակնութիւններուն վրայ, ո՛չ քեզի ո՛չ ինձի, սիրելիս։ Պարոնը երէկ քու քով էր. եթէ այսօր եկած չէ, պատճառն ա՛յն է որ ձգողականութիւնը չատ զօրաւոր չէ։ Մէկ փորձը բաւեց։ Կրնա՞ս կրկին գործել տալ այդ յանցանքը, իր դէմ վճիռ մը ունի՞ս։ Եթէ ունիս, ցուցուր. բայց չունիս։ Պարոնը հոս է, թող մնայ...

—Կը տանիմ զայն...

—Փորձէ՛, տեսնենք։

—Կը կրկնեմ թէ կուզեմ։

—Կը կրկնեմ թէ կը պահեմ։

—Երէկ ինձի երդուընցաւ թէ զիս կը սիրէր։

—Միեւնոյն բանը կերդուընար ինձի հազիւ հինգ վարկեան առաջ։

—Զգուշացիր, տիկին։

—Ի՞նչ բանէ, կաղաչեմ, տիկին։

—Երբ բարկութիւնս ուղղես ցատկէ։ գէշ կըլլամ, տիկին։

—Ա՜հ, ասոր համար բարկանալու պէտք չունիս, տիկին։

Կամաց կամաց մանր քայլերով այս տենդոտ և ընդմիջուած տրամախօսութեան պատասխանները փոխանակելով, երկու կիները իրարու կը մօտենային։

Հիմա դէմ առ դէմ կը գտնուէին, բոցավառ աչքերով, սպառնալից շարժումով։

(Եաքառնակէլ)

ՏԱՐԱԳՐԵԼՈՑ ԾԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Տարագրելոց Ծանձնաժողովը հետեւեալ տեղեկագիրը տուած է իր գործառնութեանց նկատմամբ։

Ա.—1896 դեկտ. 15էն յետուստ կը սկսի Ծանձնաժողովոյ պաշտօնավարութիւնը, ցայսօր 600ի չափ խնդրագիրք մատուցուած են Ծանձնաժողովոյ։ Խնդրամատոյցք են բեռնակիրներ, արհեստաւորներ, սենեկապետներ, տան և վաճառատան սպասաւորներ։ Սոյն խնդրագիրերէն 200ը գործադրուած և վերջացած են, 100ը կիսով չափ աւարտած են, իսկ մնացեալք հետզհետէ պիտի նայուին։ Աւարտեալ խնդրագիրերու վերաբերող գործոց փոքր մասէն միայն գոյք ձեռք անցած են. հետեւաբար անոնց համար եղած աշխատութիւնք, դրամական զոհողութիւնք և ժամանակի կորուստք ի զուր վատնուած են։ Ծանձնաժողովոյ ձեռամբ ցարդ գանձուած է 600 ոսկի, որ տէրերուն ղրկուած է և հետզհետէ կը ղրկուի։ Սոյն դրամը և գոյքերը ձեռք բերելու համար Ծանձնաժողովը ծախսած է 70 ոսկի։

—Բ.Տարագրելոց մասին յԱզգ. Պատրիարքարան խնդրագիրը յղած են ըստ թուոյ առաւելութեան Սեբաստիա, Վան, Բալու, Կեսարիա, Քղի, Աբրակիր, Բաղէշ, Մուշ, Խարբերդ, Ակն, Տիվրիկ և այլն։ Ասոնց վերաբերեալ գործեր ցրուեալ են Պոլսոյ այլ և այլ կողմեր, զոր օրինակ Պոլիս, Բերա, Ղալաթիա, Գատըգիւղ, Խասգիւղ, Իւսկիւտար, Վոսփոր, Կղզիներ և այն։

Գ. — Իւրեանց բնագաւառը զբաղուած հաղարաւոր տարագրելոց խնդիրները միայն Պատրիարքարան հասած և Ծանձնաժողովոյ յանձնուածները չեն. ասոնց կրկնապատիկն ու եռապատիկն տարագրելոց կողմէ ի Պոլիս գօմիսիոնճիներու կամ տեղացի ծանօթ անձերու գրուած են։ Ծանձնաժողովը կը ջանայ նաև տեղեկանալ թէ այս կարգի յանձնարարութիւնք կատարուած են թէ ոչ, և թէ խնդրուած դրամն ու գոյքերը ձեռք բերուած և տարագրելոց ղրկուա՞ծ են։ Այս կարգի խնդրոց մէջ հարկ եղած դիւրութիւնն ընծայած է Ծանձնաժողովին երբ դիմումի եղած է գօմիսիոնճիներու կամ այլոց կողմէ։

Դ.—Տարագրեալ ազգայիններէ բաւական թուով անձինք Սպարապետութեան զանազան գործավայրերէ որպիսի են Ֆէսխանէ, Տէմիրխանէ, Տօգումխանի, Ինջաթ Տաիրէսի, Նոյնպէս Թօբխանէ, Թէբսանէ, Ֆիշէնքհանէ ուր գործաւորութիւն ըրած են, պահանջներ ունենալով, զանոնք գանձելու համար մեծ ջանքեր կընէ Ծանձնաժողովոյ Ատենապետը։ Նոյնը կընէ նաև Ոստիկանութեան Դուռը։ Մաքսատունները, երկաթուղւոյ Ընկերութեան մօտ տարագրելոց բազմադիմի գործերը կարգադրելու համար։ Արդէն Նոյն Ատենապետը Պոլիս գործ ունեցող բաւական թուով գաւառացւոց ի Պոլիս վերադարձին արտօնութիւնն յաջողած է ձեռք բերել բանակցելով Ոստիկանութեան Դրան հետ. թէ այս կարգի բազմաձիգ խնդիրներ կարգադրելու համար ի՞նչ դժուարութեանց և աշխատութեանց կը կարօտին, փորձառու և իրազեկ անձեր միայն գիտեն ու կը հասկնան։

Ե.—Խասգիւղի կամ ուրիշ թաղի անուամբ ոևէ գոյք ամբարած չէ Ծանձնաժողովն. միայն Ազգ. Պատրիարքարանը մաս մը անտէր գոյքեր որ Պոլսոյ այլ և այլ կողմերէ հաւաքեալ են դեպքի ատեն, Ծանձնաժողովոյ յանձնած է որպէս զի ի վաճառ հանելով դրամը Պատրիարքարան յանձնէ։ Ասոնց մէջէն մաս մը գոյքեր Պատրիարքարանը տնօրէնութեամբ տրուած են Սալամթօմրուքցի, Իւսկիւտարցի և Էտիրնէցի երեք ազգայիններու, ինչպէս նաև զոյգ մը լամպա Խասգիւղցի երկու կիներու։

Ծանձնաժողովոյ դրասենեակը ամեն օր բաց է առաւօտեան ժամը մէկէն մինչեւ իրիկուան 12, կիրակի օրերն իսկ, ուր Ծանձնաժողովոյ երկու անդամք տարագրելոց գործերովը կզբաղին. անդամներէն մին ոստիկանի մը հետ կը պտտի շարունակ տարագրելոց գոյքերը քննելու և հաւաքելու համար, իսկ միւսն օրն ի բուն դրասենեակը կը հսկէ և հաշուական ու արձանագրական գործերով կզբաղի. խնդրարկուները կը լսէ և եկք կուտայ անոնց խնդրանաց։

Խանձնաժողովը ունի նաեւ երկու հաւաքիչ, նոյպէս 4 մթերանոց ուր կը դեռեւուին տարագրելոց գոյքեր, անկողին, վերմակ ևն. զորս առ այժմ տէրերուն ղրկելու համար դիւրութիւնք կը պակսին։

Ծանձնաժողովոյ գործառնութեանց մասին այսչափ տեղեկութիւնք բաւական են առ այժմ։ աւելին պէտք է սպասել մասնակի համարատուութեան տեղեկագրէն, զոր Ծանձնաժողովը մատուցանէ ի մօտոյ Ազգ. Վարչութեան մատուցանել։

ԱԶԴ

Թաղ. Խորհուրդս կը փութայ ներկայ ազգաբարութեամբ ծանուցանել թէ աղ. ջկանց համար անհրաժեշտ եղած ձեւագիտութեան և կարի դասերն այս անգամ աւելի ևս հոգածութեան առարկայ ընելով՝ սոյն դասաւանդութիւններն յանձնեց մասնագէտ Մեծ. Մ. Էֆէնտի Գալէնտէրեանի, որու համբաւն արդէն գրաւական մէ սոյն գործին յաջողութեանն ու օգտակարութեանը համար։

Դասախօսութիւնը պիտի սկսի ապրիլ 17 հինգշաբթի օրէն. առ այժմ շաբաթը մէկ անգամ, կէս օրէն վերջ. կանխորոշ ներքին ծրագրի մը համաձայն։

Սոյն դասերն շատ մը ընտանեաց համար ևս օգտակար պէտք մ'ըլլալուն, մասնաւոր դասարան մ'ալ սահմանուած է արտաքին աշակերտուհեաց դասաւութեան համար, որք անշուշտ պիտի փութան այս առիթէն օգուտ քաղել, դրամական փոքր փոխարինութեամբ մը։

Ստորեւ կը նշանակենք արտաքին աշակերտուհեաց դասարանի համառօտ ծրագիրն։

Ամէն տեսակ իրանազգեստներ, թեւեր և քղանցքներ ձեւել. կաբելնորաձեւութեան թերթերու վերլուծմամբ Դաս 18

Զանազան արտաքին զգեստներ	» 10
Փոքր տղայոց հագուստներ	» 10
Արանց և կանանց համար ամէնտեսակ ձերմակեղէն և առտնին հանդերձեղէններ	» 10
Այլ և այլ մեկնոց և կրկնոց	» 6
Երախայից հանդերձներ	» 6
	» 60

Պայմանք ընդունելութեան արտաքին աշակերտուհեաց.

1. Աշակերտուհի մը բաւական է որ գիտնայ պարզ ընթերցանութիւն։

2. Աշակերտուհի կընդունուի մինչև ներկայ ապրիլ ամսոյ վերջ. իսկ սոյն պայմանաժամու լրումէն յետոյ, պէտք է սպասել մինչեւ 5 ամիս նոր կարգի մը կազմութեան։

3. Իւրաքանչիւր աշակերտուհի պարտի վճարել ամիսը 20 դրշ. կանխիկ։

4. Բացակայութեանց առթիւ դեղչ չընդունուիր։

5. Սոյն դասաւանդութեան փափաքողները պէտք է ներկայանան օր առաջ ի Թաղ. Խորհրդարան և արձանագրուին։

Ի Դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ Սամաթիոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Պ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ Պ. ՄԿՐՏՒՉԵԱՆ

Սամաթիա, 7 Ապրիլ 1897 1—2

ԲԵՐԱՅԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Բերայի Աղքատախնամը թաղեցիներու ցուցուած համակրանքէն և քաջալերութենէն զօրացած, այլ ևս աւելորդ է համարած ըստ սովորականին, Զատկի առթիւ Տիկնանց ձեռամբ հանգանակութեան ձեռնարկել։

Բնաւ չենք տարակուսիր թէ, այս տօնական օրերու առթիւ մեր մէկ պարզ հրաւէրը, բաւական պիտի ըլլայ շատերու յիշել իրենց զրկալ և հէգ նմաններուն օգնելու սրբազան պարտաւորութիւնը։

Ուստի այսօր հրապարակաւ հրաւէր կը կարդանք ազնիւ թաղեցիներու, որպէս զի բարեհաճին չզլանալ իրենց նուէրները եւ այսպէսով դիւրացնել Խնամակալութեանս ջանքերը յօգուտ թաղիս բազմաթիւ կարօտելոց։

Աղքատախնամիս գրասենեակը ի Ս. Երրորդութիւն, ամէն օր, մինչեւ կէս օր բաց է, իսկ ուրբաթ և կիրակի օրերը մինչեւ իրիկուն։

Ի Դիմաց Բերայի Աղքատախնամի

ԻՄԲԷՐԻԱԼ ԷՆՍԻԻՐԱՆՍ անուն հրդեհի անդրկական ապահովագրական ընկերութեան գործակալ, Մ. Բլիֆթօն, պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ իւր գրասենեակը փոխադրած է ի Պերէքէթ խան երկրորդ յարկ թիւ 13 և 14. 145 1—15

Ներքին լուրեր

ՍԵԼԱՄԼԸՔ

Սելամլըքի արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ։ Վեհ. Սուլթանը կէս օրին շքեղ հանդէսով Համիտիէ մզկիթը գնաց ուր կէս օրուան աղօթքը կատարելէ յետոյ միւնոյն շքեղ հանդէսով կայս. Պալատ վերադարձաւ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄ

Ալասոնիայի կայս. զօրաբանակին հրամանատար Էտհէմ փաշա ապրիլ 9 թուականաւ հետեւեալ ծածկագիր հեռագիրն ղրկած է Բարձր. Սպարապետին.

«Այս օր առաւօտն Նէչէդ փաշայի զօրաբաժինը պատերազմի սկսաւ։ Ամբողջ օրը թեթև ռմբաձգութիւնք և ոստիկ հրացանաձգութիւնք տեղի ունեցան։ Ժամը 10ին երկու կողմէն կրակը դադրեցաւ առանց ոևէ արդիւնքի։ Հայտար փաշայի զօրաբաժինն երբեմն անկարեւոր հրացանաձգութիւններ կատարեց։ Կեդրոնէն և Միլոնայի կիրճէն Գարատէրէի կիրճերուն կցուած տեղն իջուցուեցան 21 փաշտ հետեւակ, վեց շրջուն հրետանի, հեծելազօրաց զօրաբաժին մը և հեծեալ Անգանօթաձիգներ։ Նոյնպէս Նաիմ փաշայի հրամանատարութեամբ ութ վաշտ հետեւակ և շրջուն հրետանիներ։ Ասոնք հեղէնաց դիրքին դէմ դաշտին մէջտեղն և Միլոնայի ու Սքուտպայի կիրճերուն դիմաց կեցան։ Ֆերիզ Հոգզը փաշայի հրամանատարութեամբ 12 վաշտ հետեւակ, հրետանիներ և հեծելազօրաց զօրաբաժին մը ղրկուեցան դիւրացնելու Համտի փաշայի յարձակումը։ Դիմացէն թշնամին ոևէ շարժում չընաւ։ Նաիմ փաշա թշնամւոյն փոքրաթիւ գունդերը փախցնելով Գարաճավիրան գիւղին տիրեց։ Իսկ Համտի փաշա գրաւեց Քոտոման ու Էրիտիրքա բլուրներն, որք սահմանագլխոյ գծին վրայ՝ Գոգէօյի տիրող կարեւոր և ամուր դիրքեր են։»

—Ալասոնիոյ կայս. զօրաբանակին հրամանատար Էտհէմ փաշա Միլոնայէն ապրիլ 10 թուով հետեւեալ հեռագիրը ղրկած է Բարձր. Սպարապետին։

—Այսօր մինչեւ ժամ 6 ½ երկու կողմէն նշանակելի գինուորական շարժմունք տեղի չունեցան։ Հագը փաշայի զօրաբաժինը Գոգէօյի դիմաց գտնուող թշնամւոյն վերջապահներուն վրայ յարձակելու համար նոյն կողմը ղրկուեցաւ։ Դաշտին մէջտեղը գտնուող թշնամին թնդանօթ արձակեց անոնց վրայ։ Մեր կողմէ փոխադարձաբար թնդանօթ արձակուելով, երկու կողմէն աննշան թնդանօթաձգութիւնք կատարուեցան։

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱԼԱՍՈՆԻԱ. 9 Ապրիլ.—Համտի փաշայի զօրաբաժինը, յարձակողական ճակատամարտի մը մէջ. յաղթական հանդիսացաւ և այսօր ժամ 10 ½ին գրաւեց Քոտոմանի ու Կրիտիզայի կարեւոր ամրութիւնները։ Միլոնայի կիրճէն դէպի Լարիսայի դաշտը յարձակող օսմ. զօրքերը Ցունաստանի է՛ն կարեւոր էին ամուր գիւղերէն մին՝ Գարաղարան գրաւեցին, օսմանցոց այս յաջողութիւնն հիանալի է. այս գիւղէն անդին այլ ևս բաց դաշտ է։ Պատերազմի դաշտը գտնուելուս համար, պատշաճ չհամարեցի հեռագրել առանց վերջնական արդիւնքի, և այս յաղթութեան կը սպասէի սոյն հեռագիրս տալու համար։

Պաշտօնական Ձեկո-յո-մ

Պարսիկ արտասովոր դեսպան Էպուլ Գասրմ Խան, որ Շահին գահակալութիւնը պաշտօնապէս ծանուցանելու և Ն. Վեհափառութեան կողմանէ Վեհ. Սուլթանի նուիրեալ ակնակալուս Սուլրը յանձնելու համար մայրաքաղաքս եկած էր, նախընթաց օր, իր մեկնելուն առթիւ Կայս. Պալատ գնաց և պատիւ ունեցաւ պարտական դեսպան Ալա-իւլ Միւլք Խանի հետ Ն. Կ. Վեհափառութեան ներկայանալու։

—Ըստ օրինի Զատկի տօնին առթիւ քաղաքիս մէջ արգիլուած է տուներէն եւ պարտէզներէն հրացան արձակել, արդ, սոյն արգիլքը իմացնելով հանրութեան վերջնականապէս կազդարարուի որ հակառակ ընթացք մ'ունեցողներն պիտի ձերբակալուին և օրինական պատժոյն պիտի ենթարկուին։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ —Եվրոպական նախարարներ Նազիֆ փաշա և Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշա, նախընթաց օր Բ. Դուռն երթալով՝ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ տեսակցեցան։

ԱՏԱՆԱՅԻ նախկին կուսակալ Ֆարիզ փաշա հինգշաբթի օր մայրաքաղաքս հասաւ։

ԶԷՅԷՆԻ ՓԱՇԱ.—Զրհանկիր զօրաց հրամանատար Զէյէնի փաշա, հինգշաբթի օր ծովային գործոց պաշտօնատունն երթալով՝ ինչ ինչ խորհրդակցութիւններ կատարեց նախարար Հասան փաշայի հետ։

ՊԱՐՍԻԿ արտասովոր դեսպանը, ինչպէս մեր այսօրուան Պաշտօնական Ձեկուցումէն կիմանանք, պարսիկ արտասովոր դեսպան Նասըր-իւլ Միւլք, Էպուլ Գասրմ Խան, առջի օր կայս. Պալատ գնաց և իր հրաժեշտի ողջոյնը տուաւ։ Նոյնպէս այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և բոլոր նախարարներուն։

Կէս օրին դեսպանն և իր հետեւորդները պալատական կառքերով պարսկական դեսպանատուն դացին և անկէ ալ իրիկուան դէմ պայմանադրական կառախումբով Վիէննա ուղեւորեցան։

Մեկնելէ առաջ, Սիրքէճիի կայարանին մէջ, Նասըր-իւլ-Միւլք Խան խորին շնորհակալութիւն յայտնեց Ահմէտ Ալի փաշայի իր նկատմամբ ցոյց տրուած հիւրասիրութեան համար։

Ցիշեալ պատուիրակութիւնը Վիէննայի մէջ ի հաշիւ պարսկական կառավարութեան Մաւզերեան հրացան և թնդանօթ գնելէ յետոյ Փարիզ պիտի մեկնի։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Երէկ առաւօտ ֆրանսական, ռուսական, իտալական, անգլիական և գերմանական դեսպաններն աւստրիական դեսպանատունն երթալով՝ տեսակցեցան Պարոն Բալիչէի հետ, որ դեսպանական մարմնոյն երեցն է։

ՀԵԼԼԷՆ ՀՊՊՏԱԿՆԵՐԸ. — Հելլէն հպատակներու մեկնումը դիւրացնելու համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, որուն անդամներն են Արտաքին գործոց Նախարարութեան հպատակութեանց գիւանի տնօրէնն, Բազաքապետութեան ժողովոյ անդամներէն մին, ոստիկանութեան տեսուչը և Արդարութեան գործոց Նախարարութեան բարձր պաշտօնատար մը։

—Իզմիրի, Սէլանիկի և Օսմ. ուրիշ քաղաքներու մէջ եւս յանձնաժողովներ կազմուեցան Հելլէն հպատակներն որոշեալ պայմանաժամին մէջ դուրս հանելու համար։

«ՄՕՆԻԹԷՕՌ» կը գրէ թէ՝ երէկ առաւօտէն ի վեր բազմաթիւ հելլենահպատակներ ֆրանսական հիւպատոսարանը կը ներկայանան և պաշտպանութեան վկայական կառնեն։ Մ. Կազէ, ընդհանուր հիւպատոսը, իւր անձամբ կը նախագահէ այդ գործողութեանց։

ՕՍՄ. ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ. — Հրաման տրուեցաւ փութով լրացնել Արփապէ չոգենաւին նորոգութիւնները, որ այս միջոցիս աւազանին մէջ կը գտնուի։

Ծովային նախարարութիւնը նորոգել կուտայ 6 մարտանաւեր, որք դեռ Ոսկեղջիւրի մէջ կը գտնուին։

Այս մարտանաւերն են. Աստրը-Թեվֆիկ Մահմուտ-փէյէ. Ֆէրիհէ-Պէ-էֆէնտի. Աստրը Շեվքէթ, Մո-էնէ Զաֆէր և Սէլոս-լահ։

ԴԻՄՄԱՆԱՏՈՒՆ.—Օսմ. Պանքայի կողմանէ հելլենական սահմանագլխոյն վրայ հաստատուելիք դարմանատան պաշտօնական երկէ իրիկուն մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս իր հետ առնելով կարեւոր պիտոյքներ։ Ցառաջիկայ կիրակի Դարաֆէրիա և Չուրեքչարթի Ավասնիա պիտի հասնի։ Այս դարմանատան տնօրէն նշանակուեցաւ Մ. Պիլինքի Սանտիսոն, Նիկատ փաշայի որդին։

Երէկ, Օսմ. Պանքայի ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդ, Բերա Բազարի մէջ սեղան մը տուաւ վերոյիշեալ դարմանատան պաշտօնէին և Տքթ. Լասարի, որ նոյն հաստատութեան [illegible] պետ կարգուած է։

ՓՈՐՈՍԵՐԸ. — Դեսպան երէկ առաւօտ Փարոսներու [illegible] ծանուցագիր մը տուաւ [illegible]

«Արտաքին [illegible] նախարարը պատիւ ունի զեկուցանելու [illegible] դեսպանին թէ Թուրքիոյ Ե Ցունաստանի միջեւ ծագած պատերազմին առթիւ Դարապրունի, Տոնայի, Այա-Նոմիի լաստերներն պատերազմի տեւողութեան միջոցին մարուած պիտի մնան և թէ դիւրաց ատեն օտար չոգենաւուց պիտի արգիլուին մօտենալ վերոյիշեալ նաւահանգիստներուն։

«Ուստի կը խնդրուի... դեսպանէն որպէս զի սոյն որոշումն իմաց տայ նաւապետներուն և իր հպատակներուն։»

«ՍԱՊԱՀ» երէկ ծանոյց թէ իր անուամբ հեռագրական գործակալութիւն մը պիտի հաստատէ, որուն շնորհիւ ամէն օր աշխարհի զանազան քաղաքներէն քաշուած հեռագրեր պիտի հրատարակէ։

Վակատան

ԴԱՍԱԹԻՒ 11 Ապրիլ 97 ժամ 9½ ալէվրէ

Օսմ. Բանսոլիտ	դրշ.	18—23
Բլժիի պարտատոմսեր	լիրա	10—30
Բուսէլիի երկաթուղի	ֆրգ.	83—
Օսմանիէ	»	380—
Բահրիրիթ	»	399—
Քարտիներու պարտատոմս.	»	456
Թրամուէյի բաժնեթուղթ	լիրա	6—80
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	»	3—85
Գրէտի ժէնէրալ	»	6—05

ԸՆԹԱՑԻ ԴՐԱՄՈՑ	Դրշ. Բր.
Մէճիտիէ	108—05
Մէճիտիէ	97—15
Մանր արծաթ	103—10
Անգլիական ոսկի	109—30
Գաղղիական »	87—09
Գրիվից	51—07
Բուպլ թղթադրամ	90—

ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՊԱՐՏԻԶԱԿ

Դպրոցական ներկայ տարիի վերջին շրջանը կը սկսի Մայիս 4 ին, Ն. Տ.

Այլ և այլ պատճառներով՝ տարիին սկիզբէն դպրոց գալէ արգիլուողները առաջիկայ տարիին համար կրնան պատրաստուիլ աս երկրորդ շրջանին մէջ, որուն համար պահանջուած թոշակն է չորս օսմ. ոսկի։ Ռ. ԶԷՄՊԸՐՍ

146 1—3

HYPOPHOSPHITE DE CHAUX

Ի Փարիզ դեղագործ Կալմֆ և ընկերութիւնը 20 տարիէ ի վեր կը պատրաստէ Իբոֆոսֆիտ տը չօի օշարակը որ ճշմարիտ բանաձէն է այս սոսկալի հիւանդութեան։ Անոր ազդեցութեամբ հազը կը հանդարտի, գիշերային քրտինք կը հանդարտին, շնչարգելութիւնը կանհետի և հիւանդը շուտով կառողջանայ ու կը գիրնայ։ Բազմաթիւ կեղծեր երեւան ելլելով, Կալմֆ և Լենկ. ստորագրութիւնը տեսնելու է։ Միւսներէն որոշելու համար այս օշարակը միշտ վարդագոյն է։

VIN & SIROP DE DUSART

Մրջոտի փոքր աղջիկներ նախ զուարթ և թարմ, հետզհետէ կը տժգունին և կը նիհարնան, իրենց աճումը շատ արագ ըլլալուն. իրենց շատ տկար մկանունքը դժուարաւ կը տոկան մարմնին ծանրութեանը որ կը կալի ու անչնորհ թեքումներ կունենայ. պատանեկութեան շրջանն է այս փոքր աղջիկը կին պիտի ըլլայ. ուր կազմուածքը մեծ պէտք ունի Իբոֆոսֆատ տը չօի. բժիշկն այն ատեն կը դիմէ Տիւրառի գինիին կամ օշարակին որուն հիմն է լաքթոֆոսֆատ տը չօն, անհրաժեշտ սնունդ ոսկորներու և մկանունքներու, որոց ամէն կերպ աճումը չկրնար առանց անոր կատարուիլ։

ԻԻՆԻՕՆ

Ապահովագրական Ընկ.

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Հիմնեալ 1828 և 1829ին

Հաստատեալ ի Փարիզ, Պանք փողոց, Թ. 15

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ.

Դրամագլ. եւ երաշխաւորութ.	Ֆր.	94,800,000
Հասոյթ 1895 տարւոյ	»	16,870,000
Հատուցուած վնաս	»	202,000,000
Երաշխաւորեալ դրամագլուխք	»	15½ միլիառ.

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ.

Դրամագլուխ եւ պահեստք	Ֆր.	131,000,000
Հասոյթ 1895 տարւոյ	»	17,400,000
Հատուցուած վնաս	»	75,000,000
Ապահովագրեալ գումարներ	»	250,000,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Օ ՄԱՆՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել առ մասնաւոր տնօրէն Տ. ՍԻՄՕՆ ԳԱՅՍԷՐԼԵԱՆ, ի Կ.Պոլիս, Գարաբէյ, Եէնի խան, Ա. յարկ։

Կենաց ճիւղին մասնաւոր Տեսուչ

ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Տր. Ա. Քարաֆօչ

Մասնագէտ ծնդամիզական, զաղիական եւ մորթային ախտերու

Ամէն օր խորհրդակցութիւնք ժամը 5—11 Բերա Մեծ փողոց Պոնմարշէի դիմաց 367 թիւ, իւր հաստատած եւրոպական թարմանատան մէջ։

Ամէն ջանք ի գործ կը դրուի հականեխական ազդու միջոցներուն համար։

Որով հիմնապէս կը բուժէ հին և նոր ջերմամիզութիւնները կարճ ժամանակի մէջ։ Նաեւ գաղիական ախտերը. նորանոր գործիքներով կը բանայ միզանցքի անկուութիւնները և նոր մեթոտով կը թարմանէ ծնդամիզական ամէն տեսակ ախտերը։

ՇԻՐՔԷԹԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՅՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1897 Մարտ 1էն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

(Բոլոր կիրակի օրերէն) Ե-րուսաղէմ Եկեղեցի Կամ-ուրջ Լուսաւորչաց Երեք-եկեղ-ցիներ

ժ. Վ.	Թ.
11 30 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մզպ. Պէօյր-Թրպ. Ենր. Պօյճ. Ր.Հիսար պիտի հաղորդակցի	43
12 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենր. ՍՍՆ. Մրկ. Ր. Հիսար պիտի հաղորդակցի	40
1 — Ենմ.Մզպ.Պէօր-Թրպ-Պէյր-Բշ.պահ.Զպզ. Գնլ. Ա. Հսր. Գնտ. Վնր. (Վնր.հաղորդակցելով Ուր-ները Զնկ- Պէյլ-Գզկ-Պէշ.	46
2 — Ենմ. Մզպ.Պէօյ. Թրպ. Ենր.Պեշիկ. պիտի հաղորդակցի Վնր.	18
2 50 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենր. ՍՍՆ. Մրկ. Պօյճ.Ր.Հ. Պէպ. Պէշ. (Պէպէքի շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի) (ուր-ները Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշ.	19
4 30 Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենր.ՍՍՆ.Միր. Պօյ. Ր. Հս. Պէպ. Պշր. (Պ պէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) Ուր.ները Արն. Գրչ. Օրթ.	45
5 45 Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Ենր • Իսկ. Գանլ. Պօյճ • Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշր.	32
6 45 Ենմ. Մզպ. Պէօյր • Թարպ • Պէյզ • Ենր. Մրկ. Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Պէյլ. Օրթ Պէշ. (Պէյզօզ Զիր-զաբ շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	21
8 5 Ա.Ր.Գվ. Ենմ.Մէզ.Պէօյ. Թրպ.Ենր. ՍՍՆ. Պօյ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օր. Պշր.	18
10 15 Ենմ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ. Ենր. Մրկ • Ր. Հիս, Պէպ. Արն. Օրթ. Պէշկ.	20
Եկեղեցիներէն Կամուրջ Լուսաւոր	
11 45 Ենր.ՍՍՆ.Մրկ.Պօյճ. Ր.Հ. Պէպ.Արն. Գրչ. Օրթ.Պշր.	45
2 35 Ենր.ՍՍՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր.	17
Պէպէքէն Կամուրջ Լուսաւոր	
11 45 Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշր	20
12 15 Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշր.	45
12 45 Ր.Հ.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշ.	21
1 40 Ր. Հիս • Պէպ • Արն • Գրչ • Օրթ • Պէշ •	20
2 30 Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ Պշր.	32
3 5 Պէպ. Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ.	17
4 5 Պէպ.Արն.Գչ.Օթ.Պշր.Գպշ. բացի ուր.	20
4 45 Պէպ. Արն. Դուր. Օրթ. Պէշ.	17
5 30 Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշր. բացի ուրբաթէ	19
10 55 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ	46
Աւելորդ Եկեղեցի Կամուրջ Լուսաւոր	
11 45 Գնտ-Վնր-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-	19
11 45 Պէյզ-Բշպ.Զպզ-Գանլ, Ա. Հիս- Գնտ-Վանր. (Վանիր. կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ-Պէյլ-Գզկ-Պէշ.	44
12 30 Պէպ. Վնր- Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պշր- բացի Ուրբաթէ	32
1 30 Պէյզ. Բշպ. Զպզ. Գանլ, Ա. Հիս. Գնտ. Վնր. [Վնր. շոգ. պիտի հաղ • ուր-ները Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ.	46
1 40 Գզկ- Իսկ- բացի ուրբաթէ	
2 — Պէյզ-Բշպ-Ենր. Գանլ-Պօյճ-Ր-Ա-Հ-Գանտ • Արն-Վնր.Զնկ.Գզկ.Պէշ-	28
2 10 Վան. Զէնկ Պէյլէրպ. Գուզկ. Պէշ. Գպթ. բացի ուրբաթէ	43
3 — Գզկ • Իսկ • բացի ուրբաթ.	41
3 — Պէյզ • Բշպճ • Զպզ • Գնլճ • Ա • Հ • Գնտ • Պշր • (Ա • Հ • պիտի հաղորդակցի) ուրբաթ օրերը Վնր Զէնկ. Պէյլպ • Գզկ • Պշր •	44
3 5 Վնր. Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ.	28
3 45 Ա • Հ • Գնտ. • Վնր • Զնկ • Պէյլպ • Գզկճ • Սկիւտ. բացի ուրբաթէ	43
4 30 Պէյզ.Բշպ.Զպզ.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտ. (Վնր.էն կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ.Պէյլ. Գուզ. Պշր.	40
5 10 Վնր.Զնկ.Պէյլ Գզկ. Պշր. բացի Ուրբաթէ	46
7 15 Պէյր. Բշպ. Ենր.Զպզ.Գնլճ.Մրկ. Ր.Ա-Հս-Գնտ- Պէպ.Արն.Վնր,Զնկ-Պէյլ-Օրթ.Գզկ- Պշր. հինգշաբթի օրերը Օրթ.Պշր. հանդի-պելէ զատ Իսկիւտար ալ պիտի հանդիպի	28
9 — Պէօյր-Թրպ-Պէյզ.Բշպ.Զպզ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտ. Վն. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.	17
10 15 Պէյզ-Ենր-Գնլճ-Ա-Հ-Զնկ-Պէյլպ.Պշր.	45
10 20 Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.օրերը 10 50ին	46
10 35 Գուզկ. բացի Ուր.	42
11 — Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	21
11 10 Վնր.էն » » » »	19
(Բոլոր կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Ե-րուսաղէմ Եկեղ. Երեք-եկեղ-ցիներ ժամերը	
1 — Պէշ. Օրթ- Արվ. Պէպ. Ր.Հիս. Պօյճ.Ենր-Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ. Ր. Ա. Գվ.	19
2 30 Պշր,Օրթ,Գրչ.Արն,Պ պ.Ր.Հ,Մրկ,Ենր,Թրպ, Պէօյ,Մզպ,Ենմ,	45
3 35 Դապ, Պշր. Գզկ- Օրթ. Պէյլ- Զնկ-Արնվ-Գնտ-Ա-Ր-Հս-Գնլ-Մրկ-Ենր-Բշպ- Պէյզօզ Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.	21
4 — Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. ՍՍՆ. Ենր.Թրպ Պէօյ.Մէզ.Ենիմ։	32
5 Դապ.Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Արնվ,Գանտ. Ա.Ր.Հս.Գնլճ,Զուպուզ,Բշպ,Պէյզ.	28
6 — Դապ.Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. Ենր. Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.Գվզ.սեր	18
7 — Պշր. Գզկ. Պէյլ, Զէնկ. Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյճ.Գնլ.Ենր.Պէյր • Թրպ.Պէօյ։	17
7 40 Պէշ. Սկիտար	
8 30 Պշր.Օրթ.Արնվ. Պէպ.Ր. Հիս.Մրկ.Ենր. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Եէնիմահալէ	20
9 45 Պէշ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Պէպէքէ Եէնիմ, գացող շոգենաւ,նեհետ պիտի հաղորդակցի	44
10 5 Պշր.Պէպ. Ր.Հս. Պօյճ,Մրկ,ՍՍՆ,ենրԹրպ, Պյր.Մէս.ենմ.(ուրբաթ օրերը Օրթ.Արնվ)	40
10 55 Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Մրկ.ՍՍէն. Ենրբ. Թրպ. Պէօյր-Մէզ. Ենիմ.	18
11 30 Ենր.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենիմ.(Ենր.էրբշ.Պէ գ. գացող շոգենաւին հետ հաղորդակցելով	46
11 40 Պէպ.Ր.Հիս.Պօյճ.Մրկ. ՍՍՆ Ենր.	45
Կամուրջէն Պէպէք Երեք-եկեղ ցիներուն ժամերը	
1 — Ուղղակի Ր • Հիսար	20
1 50 Ուղղ կի Պէպէր	32
3 15 Ուղղակի Պէպէր բացի ուրբաթները	20
4 5 Ուղղակի Պէպէր	17
4 50 Ուղղ կի Պէպէր բացի ուրբաթները	19
10 35 Պշր.Օր.Գրչ.Արն.Պէպ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Պօյճ. Գվ.Ենր. Բշպ. Պէյզ. բացի Ուր	28
11 15 Գապ.Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Ր.Հ. Պօյճ. Ենր.	17
11 45 Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն. Գնտ-Ա- Հս.	21
12 15 Պշր.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէր.	20
Կամուրջէն Աւելորդ Եկեղ Երեք-եկեղ ցիներուն ժամերը	
1 40 Ուղղակի Վանիրէօյ (բացի ուրբաթէ)	43
1 30 Պշր • Գզկ • Պէյլ. Զնկ • Վնր.Գնտ • Ա.Հիս. Գալ • Զպզ • Բշպ • Պէյզ •	44
2 50 Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վնր.Գնտլ.Ա.Հ. Գնլճ. Զպզ. Բշպ. Պէյզօզ	40
3 10 Ուղղակի Ա.Հիս. բացի ուրբաթէ	43
4 25 Պէշիր,Օրթ.Պէյլ-Զէնկ.Վնր. բացի ուրբ •	46
8 45 Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր-Գնտ- Ա.Հ. Գնլճ, Զպզլ.Բշպ-Պէյզ.	45
9 35 Պշր.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտ.Ա.Հիս ուրբ. օրերը 15 վայրկեան վերջը	46
10 15 Իս, Գուզկ. բացի ուր.է	42
10 20 Պշր. Գնտ. Ա.Հս.Գնլ. Զպզ. Բշպ. Պէյզ. Մէզ. Ր.Ա. Գավգանը	43
10 30 Պէշր. Պէյլ. Զէնկ. Վանր. Ուրբ.ները 20 վրկն.վերջը Գպ.Գզկ. Գնտ. Ա.Ր.Հս. Պօյճ. Գնլճ,ենր.Բշպ-Պէյզ.	19
10 40 Իսկտ.Գզկ. բացի ուրբաթէ)	21
11 — Պշր.Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վնիր. Պէպ. բացի ուրբաթէ	32
11 20 Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպզ.Բշպ.Պէյ.Ուրբ. օրերը Գուզկունցուզ	44
12 — ՊէշրԳզկ.Պէյպլ. Զնկ.Վանր. Արնվ.	19

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեմ Երբսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ. — ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱՆՔ.

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ

Ղալաթիա, Քրաքէր խան
(Հին Մուսուրան տեղը)

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան դրամագլուխ 67,000,000 »
1895 ի հաշիւով 25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ 100,000,000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԻՒՈՏՕՐ ՐԻԲԻՆ

ԱՌԱՆՑ ԼԻԲԻՏԱՍԻՈՆԻ

Ն. Կայս. Վեհ. Սուլթանի հայթայթիչ ghun Dogdou տունը որ չատ լաւ ծանօթ է Պոլսոյ մէջ ուր երկար տարիներէ ի վեր կը գործէ. այս անգամ, իր բազմաթիւ յաճախորդներու պահանջներու գոհացում տալու համար, մասնաճիւղ մը բացած է Բերա. Quatre rue թիւ 440. աւտորիական նամակատան քով Khédivial palace ին դիմացը, ուր մանրամասն վաճառումներէն տեղի կունենան այն մեւեւոյն եւ ընտիր դիներով, ինչպէս Պոլսի կողմի վաճառատան մէջ։ Գիտնալով որ յաճախորդները միշտ նախապէս գիտնալ կուզեն ապրանքին գինը, իրենց գնումները անոր համեմատ կարգադրելու համար, անոնց այս փափաքին գոհացում տրուած է, ապրանքի իւրաքանչիւր տեսակին վրայ — յետագայ ցուցակին համեմատ — նշանակելով միօրինակ անփոփոխ գին մը 12¾ գրշ. որ պարզապէս ապրանքին գնուած գինն է, չատ անգամ այդ գինէն ալ վար։ Ուրեմն ամէն մարդ որ կը փափաքի լաւ պայմաններու մէջ ընտիր ապրանքներ գնել պէտք է այցելէ յիշեալ մասնաճիւղը, ուր առաջին ակնարկով պիտի համոզուի թէ ապրանքներու աղէկութեան թէ գներու բացառիկ և չտեսնուած աժնութեան։

Աւասիկ ապրանքներու ցուցակը։

2 կտոր անօձիք չապիկ զուլիցերիական ասեղնագործութեամբ կիներու համար
1 » Դիլերաչապիկ զուլից. ասղնգրծ. և թիգոնիքով կիներու համար
1 » Անօձիք չապիկ զուլից. ասղնգրծ. extret-riche կիներու համար
1 » Անդրավարտիկ զուլից. ասղնգրծ. կիներու համար
2 » Cache-corset fantaisie կիներու համար
4 կմ. 3 » » fantaisie գունաւոր կիներու համար
1 » Զուտ վուշէ ֆանէլա կապոյտ կամ ուրիշ գոյն կիներու համար
2 » Ակովոյ դերձանէ ֆանէլա այրերու համար
1 » Ֆրանսական առողջապահական ֆանէլա (Տր. Սաթէի սիստէմով) այրերու համար
1 » Անգլ. չապիկ օձիքով և առանց օձիքի այրերու համար
6 » Կեղծօձիք լաւ կտաւով այլ և այլ դրութեամբ այրերու համար
1 զոյգ Ֆրանսական անդրավարտիկ այրերու համար
1 » » անդրավարտիկ սկովտական դերձանէ այրերու համար
4 » Ֆրանսական զուլպայ սև կամ գծաւոր սկովտ. դերձան է կիներու համար
3 » Ֆրանսական զուլպայ գունաւոր սկովտ. դերձանը կիներու համար
2 » Ֆրանսական զուլպայ սև կամ մեսաքսէ գիծերով սկովտ. դերձանով կիներու համար
6 կմ. 5 Զուլպայ Ֆրանսական սկովտ. դերձ. գունաւոր այրերու համար.
4 » Զուլպայ ամերիկեան գիմացկուն սև կամ գորշ այրերու համար
3 » Զուլպայ ամերիկեան գիմացկուն գծաւոր կամ սկովտ. դերձանէ բանած այրերու համար
12 կտոր Ճերմակ թաշկինակ խծպուած այրերու համար
6 » Ճերմակ թաշկինակ խծպուած և գունաւոր կիներու համար
4-3 » Ֆրանսական թաշկինակ խիտ ճերմակ կտաւէ և գունաւոր կիներու համար
4 3 » Ճաքոնական թաշկինակ մեծաքսէ եզերքը բռնուած կիներու համ.
1 » Ճերմակ թաշկինակ ճաքոնական մեծաքսէ այրերու համար
6 » Անձեռոց լաւ կտաւէ
6-3 » Մեծ անձեռոց դամասկեան կըտաւէ
6 4 » Ճերմակ կամ գունաւոր անձեռոց
3-2 » Ճաքոնական մեծ անձեռոց
1 » Մեծ սփոծանոցի (փէշտիմալ) լոգանքի համար
1 » Սեղանասպաս ութ հոգիի համար ճերմակ կամ գունաւոր
2 » Պզտիկ անձեռոց դամասկ. կտաւէ
1 տուփ Որ կը պարունակէ մէկ կտոր օճառ, երկու չիր անուշահոտ եւ մէկ երեսի փոշի ընծայի համար
2 չիր Օտար քաղաքներէ գեղեցիկ տուփի մը մէջ
1 Ամերիկեան ժամացոյց Նիքէլէ
6 կմ. 4 Կտոր զուլիցեր. ասղնգրծ. ex très-riche

Ապահովագ. ընկերութիւն ԹՐԻԷՍԴԷ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՈՒՍԱԾ 1831ԻՆ.

ՀՐԴԵՀ. ԿԵԱՆՔ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ընդհ. գործակալ, ԱԼՊԻՆ ՄԻՏՊՐՈՒՆԷ

Ղալաթիա՝ Քամանտո խան թիւ 2

548 104—150

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒԻՔՍԷՔ ԳԱԼՏԵՐՍԻ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Առանց զսպելիներ Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Հոհն Նովիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մենաճառներով մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զսպելիներու կեղծը կամ շինեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զսպելիներուն վարկը կը կոտրեն։

Հոհն Նովիլ եւ որդոյ գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընեն զսպելիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքայիր ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարոյն ապրիլ 26 ին հաստատուած է։

Սիտնէյ Նովիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլներ գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որ կը հաստատեն Միլների դրամարկղներու տոկունութիւնը։

Սիտնէյ, Նովիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առաջնակարգ բլեմէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. նոյնպէս ջաղացի փոներ ու մուրներ, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրանցներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու նաւային զինուորական յատուկ կոնակներ, հրթիռի մեքենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։

564

Ա. եւ Կ. ԳԱՍԼԷԼԷԹԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Ի Կ. ՊՕԼԻՍ ՄԱՀՄՈՒՏ ԲՈՇԱ, ՁՕՐԱՊՃԻ ԽԱՆԻ ԴԷՄԻ ԱՆԿԻՒՆԸ

ԹԻՒ 5/4

Օ Բարիզիէն

ԳՈՐԾՍԱՏՈՒՆ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱՏԵՂԻ ՎԱՅԵԼԶԱՉԵՒ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԿՈՇԻԿՆԵՐՈՒ

Մեծ — փոքր չանակներով

ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՑԱՆԶԵՆԱԲԱՐԵԱԼ

Շապիկներ և ճերմակեղէններ

ՓՈՔՐ ՇԱՀՈՎ

Շատ չահելու դիւրութեամբ

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ

40 ՏԱՐՈՒԱՆ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Ամ հա-կ չկայ խարեբ-լու եւ փոխ-ցնելու.

Գործարանի մարքան

Ընդունուած է անասնարոյ-ժիրու եւ անասնարոյծ-բու կողմէ։

Մյս գեղ ամիջապէս եւ անվրէպ կը զարմանէ ծիերուն կաղալը, ճմլուածքները, ոտքերու դոռնալը, ցաւուկի վերքը, ծունգի ուռեցքները, սրունքներու անջատումը, ոտքի ուռեցքները ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւնները։ Գին վեց ֆրանք։

Վերոյիշեալ ֆրանսերէն գրուած տուրը կը յանձնուի։ Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուի Մէջիտի, Գասապեան, Ֆիլիփեան ու Բանգիզը եւ այլ մեծ դեղավաճառներու քով։ 356 42—52

COMP RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՃԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բ. 14 26 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գ. 15 27 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով

Դ. 16 28 Գուրհանդակ դէպի Փորթ-Սայիտ նաւահանգիստները մինչեւ Պանում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Դ. 16 28 Ոնվատաւորի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամը 10ին։

Ե. 17 29 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Գ. 18,30 Աղեքսանդրիոյ Գուրհանդակ. հանդիպելով Սուէյշոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱՋԴ. — Ապրիլ 15 27, երեքշաբթի օրը գ. Պոլսէն դէպի Սուէյշոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիէսթի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին 561

ՇՈՓԵՆԱՒԱՃԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑ՝ Ա Ն ԵՒ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ

Ն. ԲԱՖԻ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայի ԵՒ Պոլսաց Ազգ-Կանոնաւորական Բանող

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանկ
Բ. » 175 »

Ուղղակի և ոչոգ ուղեւորութիւն նաւուղիներ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
Մանկանէ փոսպ թ. 10

575

Աթոռնատէր Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ